

Referat af Skovrådets 5. ordinære møde den 17. juni 2009.

I mødet deltog:

Niels Elers Koch (Formand)	Skov & Landskab
Tine Eggertsen	HedeDanmark
Hans M. Hedegaard	Dansk Skovforening
Jens Kristian Poulsen	Dansk Skovforening
Kristine Kleffel (stedfortræder)	Dansk Ornitologisk Forening
Anker Madsen (stedfortræder)	Friluftsrådet
Jan Kunstman (stedfortræder)	Nepenthes
Vivian Kvist Johannsen	Skov & Landskab
Nora Skjernaa Hansen	Danmarks Naturfredningsforening
Michael Stoltze	Danmarks Naturfredningsforening
Lars Hvidtfeldt	Landbrug & Fødevarer
Mogens Mikkelsen	Danske Savværksindustrier

Følgende medlemmer deltog ikke:

Astrid M. W. Wodschow	Nepenthes
Tommy Dybbro	WWF
Jette Baagøe	Forskningsråd for Natur og Univers
Henrik Wejdling	Dansk Ornitologisk Forening
Per Hilbert	De Danske Skovdyrkerforeninger

Fra sekretariatet deltog

Agnete Thomsen (Vicedirektør)
Mads Jensen (Kontorchef)
Arne Jørgensen
Simon Bruun Baadsgaard
Thomas Vestergaard-Nielsen (kun under 4 om Natura 2000)
Jonas Fredsted Villadsen (referent)

1) Godkendelse af referat fra sidste møde og godkendelse af dagsorden

Formanden bød alle velkommen, og gik direkte til godkendelse af dagsordenen. Formanden ønskede at medtage to punkter under evt. hhv. en kort status fra rådets medlemmer samt orientering om formandens udtalelse til Altinget på baggrund af Landskabsværkstedets evaluering af privat skovrejsning. Dagsordenen blev herefter godkendt, og referatet fra mødet den 13.11.2009 blev efterfølgende godkendt uden bemærkninger.

2) Skovpolitisk udvalg og skovplan

Formanden opsummerede kort baggrunden for punktet. Ministeren offentliggjorde den 1. juni 2010 Kommissorium for et Skovpolitisk Udvalg, og udpegede samtidig Erik Bisgaard Madsen som formand for udvalget. Derefter gav formanden ordet til Mads Jensen, Skov- og Naturstyrelsen, som fortalte det kommende arbejde for udvalget. Første møde afholdes den 2. juli og de endelige anbefalinger fra Skovpolitisk udvalg forventes primo 2011.

Efter en kort drøftelse blandt rådets medlemmer konkluderede formanden, at Skovrådet ønskede udvalgets nedsættelse velkommen og slog fast, at Skovrådet vil være en konstruktiv medspiller i forhold til at rådgive og komme med input, i det omfang rådet måtte blive inddraget. Desuden udtrykte formanden håb om en løbende orientering fra det Skovpolitiske udvalg.

3) Testcenter i Østerild – erstatningsskov

Formanden gav ordet til Mads Jensen, Skov- og Naturstyrelsen, som kort orienterede om baggrunden for punktet. Mads Jensen redegjorde for den politiske aftale om etablering af et testcenter for store vindmøller ved Østerild som bl.a. indebærer, at der skal etableres erstatningsskov.

Loven forudsætter, at Skovrådet inddrages til at rådgive om etablering af erstatningsskoven, herunder hvilken incitamentsstruktur der kan være drivende for at opnå de ønskede resultater i relation til erstatningsskovens arealmæssige størrelse, geografiske placering samt hensyn til friluftsliv.

Efter en længere drøftelse, hvor mange konstruktive ideer var i spil, opsummerede formanden, at Skovrådet havde følgende anbefalinger til principperne for udpegning af erstatningsskov efter Østerild:

- Man bør overveje at graduere tilskuddets størrelse mhp. at sikre et incitament til at rejse større sammenhængende skovarealer prioriteres.
- Man bør fastlægge en minimumsgrænse for, hvor stort det søgte tilskudsareal som minimum skal være, før der kan gives tilskud. 10 hektar kunne evt. være den nedre grænse.

4) Natura 2000

Formanden redegjorde for, at SNS havde ønsket at præsentere deres udkast til retningslinjer for hhv. sikring af skovnaturtyper i fredskov, sikring af velegnede levesteder for skovarter samt udkast til principper for fastsættelse af tilskud for Natura 2000-skovaftaler.

Thomas Vestergaard-Nielsen, SNS, præsenterede derefter overordnet indholdet i de tre udkast til notater.

Thomas præciserede, at der var nogle præmisser for Skovrådets drøftelser:

- Udgangspunktet var de foreliggende udkast til Natura 2000-planer
- Udgangspunktet for retningslinjerne for sikring af skovnaturtyper var DMU's faglige rapport nr. 696 om beregning af skovtilstand
- Proces i EU med godkendelse som lovlig statsstøtte og efterfølgende indarbejdelse af tilskudsordning i det danske landdistriktsprogram

ville kunne medføre ændringer i de foreslåede principper for fastsættelse af tilskud.

SNS ønskede med dagens drøftelse at få Skovrådets input for at sikre en så tidlig inddragelse som muligt og forsikrede om, at der ville blive mulighed for at sende skriftlige kommentarer efterfølgende.

Formanden åbnede derefter op for en drøftelse blandt rådets medlemmer.

Nora Skjernaa Hansen og Michael Stoltze, Danmarks Naturfredningsforening fremhævede, at man er uenig i skovtilstandsberegningen, og at denne uenighed skyldes Danmarks oversættelse af habitatdirektivet, som gør at naturtilstand/bevaringsstatus ikke vurderes ud fra følsomme såkaldte "typiske arter" for skovnaturtyperne, men derimod ud fra mere almindelige "karakteristiske" arter. Der blev desuden udtrykt bekymring for, om den planlagte sikring i tilstrækkelig grad vil sikre dødt ved. Michael Stoltze udtrykte, at dette ville blive uddybet skriftligt i DN's hørings svar.

Jens Kristian Poulsen og Hans Hedegaard, Dansk Skovforening, understregede, at den foreslåede beskyttelsesindsats vil komme til at ændre adfærd i forhold til den måde, man driver skovene på i dag. Det vil være en mere restriktiv skovdrift, som vil give en reel beskyttelse af skovenes naturværdier. Dansk Skovforening understregede, at at tabsberegningerne fra Skov & Landskab er udarbejdet under bestemte forudsætninger, bl.a. at ejeren i forvejen ville have anvendt samme træart og proveniens og have valgt selvforyngelse på arealet. Såfremt de opstillede forudsætninger ikke holder i det konkrete tilfælde vil en anvendelse af Skov & Landskabs erstatningsbeløb medføre for lave tilskud til skovejeren.

Tine Eggertsen, HedeDanmark tilføjede, at man gerne så, at definitionerne af fx invasive arter og problemarter var mere klare.

Jan Kunstmann, Nepenthes fremhævede at det er yderst betænkeligt at der under særlige retningslinjer for 9160 Ege-blandskov, 9170 Vinteregeskov samt 91E0 Elle- og askeskov gives mulighed for fladerydninger på 1 ha og efterfølgende tilplantning til sikring af skovnaturtypen.

Skovrådets formand afrundende punktet ved at henvise til, at rådets medlemmer havde mulighed for at komme med skriftlige bemærkninger indtil den 9. juli.

5) Drøftelse af dyrehaver

Formanden gav ordet til Mads Jensen, som orienterede om, at ministeren ønsker Skovrådets holdning til lovforslag vedr. evt. forbud (fjernelse af dispensationsmuligheden i skovloven) mod dyrehaver i fredskov. Udkastet til lovforslag var vedlagt som en del af mødematerialet.

Efter en længere drøftelse konkluderede formanden at:

Et flertal bestående af Nepenthes, Dansk Skovforening, Dansk Ornitologisk Forening, Landbrug & Fødevarer, Skov & Landskab, Friluftsrådet, Danske Træindustrier og HedeDanmark tilslutter sig ikke lovforslaget, da man derved afskærer sig fra at oprette dyrehold i fredskov af hensyn til at fremme biologiske og/eller rekreative forhold.

Et mindretal bestående af Danmarks Naturfredningsforening støttede umiddelbart forslaget. Som aftalt på mødet har DN dog efterfølgende fremsendt en mere nuanceret stillingtagen til ministerens forslag. Se vedlagte [link](#).

"I lyset af drøftelserne i Skovrådet og Vildtforvaltningsrådet anbefaler Danmarks Naturfredningsforening ministeren at opretholde muligheden for dispensation fra forbuddet mod dyrehold i skovlovens § 8, men udelukkende i de tilfælde, hvor dyrehold (indhegnet dyrehave) vil

- medføre naturpleje som giver væsentlige forbedringer af områdets naturindhold/biodiversitet,
- tillade det vilde hjortevildt at færdes og opholde sig omkring og i dele af skoven i tilfredsstillende grad, samt
- opretholde eller forbedre befolkningens adgang til og muligheder for friluftsliv i området.

De andre nuværende dispensationsgrunde (bl.a. jagt og kulturhistorie) bør derfor fjernes."

Såfremt ministeren ønsker at fortsætte diskussionen, foreslår Skovrådet, at sagen behandles i det Skovpolitiske Udvalg.

6) Trætopbaner og telemaster:

Arne Jørgensen orienterede om ændringsforlagene til skovlovsvejledningen, som er aktualiseret, fordi SNS oplever et stigende antal forespørgsler om opstilling af telemaster på fredsskovspligtige arealer, og samtidigt har fået flere forespørgsler om trætopbaner, aktivitetsbaner og diverse andre anlæg i træernes kroner.

Rådet var overvejende enige i de forelagte udkast til skovlovsvejledning. Rådets drøftede særligt, hvorvidt der også bør kunne sættes undervisningshytter op med mulighed for at undervise i fx biodiversitet, når der også åbnes op for trætopbaner, samt hvorvidt anlæg af trætopbaner skal være forbeholdt de private skove. Der var i rådet argumenter både for og i mod begge dele.

Jens Kristian Poulsen, Dansk Skovforening, Lars Hvidtfeldt, Landbrug & Fødevarer, bemærkede, at trætopbaner er en stor succes i andre lande, og at man fandt dette som et skridt i den rigtige retning i forhold til at generere flere indtægtskilder i skoverhvervet samt flere naturoplevelser.

Skovrådets formand konkluderede, at Skovrådet som udgangspunkt kan støtte den foreslåede justering af vejledningen i forhold til trætopbaner. Et enigt Skovråd mener, at man bør stramme op på kravene til, at trætopbaner skal fjernes, når anvendelsen ophører. Man bør i den forbindelse overveje, at de relevante parter indskrives i kontrakten, at det er ejeren af faciliteter til trætopbaner, som skal betale for fjernelsen af faciliteten efter brug. Desuden kunne et enigt Skovråd tilslutte sig, at der skal kunne opstilles et mindre redskabsskur el. lign. til opbevaring af diverse tilbehør til trætopbanen.

Mht. telemaster orienterede Arne Jørgensen slutteligt om, at teleselskaberne vurderer, at der inden for de næste 5-10 år er behov for knap 100 mobilmaster i skov, hvilket er langt lavere end først antaget. Skovrådet kunne derpå tilslutte sig, at telemaster kun tillades opstillet på fredskovpligtigt areal, når opstilling udenfor fredskov ikke er mulig.

7) Justering af skovlovsvejledning

Formanden gav ordet til Arne Jørgensen, Skov- og Naturstyrelsen som orienterede om, at SNS ønskede at opdatere "Vejledning om Skovloven § 9 – undtagelser fra kravet om højstammede træer" idet energipil må opfattes som stævningsdrift, og at dette bør præciseres i vejledningen.

Herefter gav formanden ordet frit til rådets medlemmer:

Michael Stoltze, Danmarks Naturfredningsforening fandt det problematisk at reglen om stævningsdrift åbner for, at 10 % af et fredskovpligtigt areal i princippet kan tilplantes med energipil; men medgav, at den nuværende formulering af loven og bemærkningerne kan tolkes sådan.

Nepenthes fandt det problematisk at dyrkning af energipil skal sidestilles med stævningsdrift og græsningsskov, der begge er driftsformer, der bevarer eller fremmer naturindholdet.

Flere medlemmer af Skovrådet herunder Tine Eggertsen, HedeDanmark, og Hans Hedegaard, Dansk Skovforening fandt, at energipil bør opfattes som stævningsdrift, og at forslaget til ændring af vejledningen var ok. Desuden fandt både HedeDanmark og Dansk Skovforening, ikke nogle reelle problemer med, at fredskoven vil blive tilplantet massivt med energipil, eftersom det ikke kan drives rationelt p.g.a. arealernes ringe størrelse samtidigt med, at der kun gives tilskud til energipil på landbrugsarealer. Efter en længere drøftelse i rådet konkluderede formanden, at rådet i de kommende år skal følge udviklingen mht. energipil for at se, hvilke reelle konsekvenser det vil få.

Arne Jørgensen orienterede desuden kort om notat med udkast til opdatering "Vejledning om Skovloven § 6– ophævelse af fredskovspligt", pkt. 3, som er baseret på kendelser i Naturklagenævnet.

Formanden bad om medlemmernes evt. kommentarer til udkastet senest den 5. juli.

8) Vildtagre i skov

Formanden forklarede kort om baggrunden for dagens drøftelse.

Landbrug & Fødevarer havde bidraget med notat om de gældende retningslinier. HedeDanmark havde fremsendt intern vejledning om vildtagre. Skov & Landskab har fremsendt notat om forskningsmæssige erfaringer med vildtagre.

Lars Hvidtfeldt, Landbrug & Fødevarer understregede vigtigheden af, at der snarest bliver taget hånd om problemet med vildtskader, da vildtskader er et stort problem.

Efter en kort drøftelse konkluderede formanden, at Skovrådet med dagens drøftelse og udarbejdelsen af de tre notater havde behandlet dette emne tilstrækkeligt, og at den videre opfølgning måtte forventes at ske i Vildtforvaltningsrådet.

Sekretariatet oversender de tre notater til orientering i Vildtforvaltningsrådet, og med oplysning om, at Skovrådet forventer, at Vildtforvaltningsrådet følger op på sagen.

9) Øget efterspørgsel på biomasse

Det blev besluttet, at dette punkt bliver behandlet nærmere på det kommende skovrådsmøde på grund af det fremskredne tidspunkt.

10) Orientering om EU's grøn bog om skovbeskyttelse

Mads Jensen, Skov- og Naturstyrelsen orienterede om, at EU-kommissionen i marts måned udkom med en ny grøn bog om skovbeskyttelse. Formålet med grønbogen var at indlede en debat om mulige EU-indsatser, der kan bidrage til en bedre beskyttelse af skove - og bedre information om skove i EU. Indsatserne skal navnlig ses i lyset af behovet for at tilpasse skovene til kommende klimaforandringer. Mads Jensen gjorde opmærksom på, at EU-Kommissionen har sendt grønbogen i offentlig konsultation til 31/7 2010, hvortil alle kan komme med hørings svar.

11) Orientering om skovbrugsforanstaltninger/udbetaling af tilskud

Mads Jensen, Skov- og Naturstyrelsen orienterede om tilskudsrunderne i 2009 samt ansøgningerne i 2010. Formanden anmodede om skriftlig forlæggelse af tilskuddene for 2009. Det ønskede notat er vedlagt referatet.

Evt.

Formanden besluttede, at bordrunden med nyt fra Rådets medlemmer skydes til den efterfølgende middag.

Det blev besluttet, at den private skovrejsning drøftes ved næste Skovrådsmøde, bl.a. på baggrund af Landskabsværkstedets seneste evaluering, hvorom der var delte meninger.

Det blev besluttet, at træproduktionen i skovene og industriens vilkår skulle være et punkt på næste Skovrådsmøde.

Næste møde

Det blev besluttet, at næste ordinære møde afholdes i november måned 2010, og at der udsendes mødekort sammen med referatet.